

Ha belefulladsz, megöllek

▸ *Palágyi Ildikó Brigitta*

(részletek)

[Blaa Lujza kutyafasza hozzá képest]

Már egy éve Pesten éltem, amikor apu és anyu meglátogattak, de igazság szerint nem hozzám, hanem a daganat miatt jöttek, apámnak időpontja volt egy vizsgálatra. Nálam aludtak, másnap elkísértem őket a kórházba, majd után haza az albérletembe, nekem még be kellett mennem dolgozni. Anyám kihasználta az alkalmat, hogy kicsit többet megtudjon a lányáról, eközben felkutatta a lakást. Kisebb erőfeszítésébe került volna, ha esetleg kérdez, de rizikósabb is, mert mi van, ha nem válaszolok, ugye. Az várt otthon, amikor hazaértem, hogy pakolsz és viszünk haza. Kissé meglepett az ultimátum. Hogy hogyan képzelték, nem tudom. Felkapnak a hátukra, oszt' megyünk is? Néhány teátrális elem is terítékre került, olyanokra gondolok, mint sírás, óbégatás. Az ok, hogy a nagy kutakodás közben mindenféle dolgokat talált, például befizetetlen telefonszámla plusz felszólítás, gumióvszer, ennyi épp elég volt a drámához.

Kérdőre vonás, válasz, kérdőre vonás, válasz, kérdőre vonás, válasz: nem tartozik rád. Kérdőre vonás, visszakérdezés: nem gondolod, hogy az információ-szerzésnek van ennél jobb formája is? Kiselőadás csak nekem, csak most, címe: Én az anyád vagyok, felkiáltójel. Az enyém: Én meg felnőt és önálló nő. Nulla reakció. Csak az ment, hogy pakolsz és megyünk, de nekem eszem ágában sem volt pakolni. Kegyelemfőfésnek az orrom alá dobott egy kotont, ez meg mi. Szerinted, kérdeztem vissza, ezzel lezártuk. Apám csak bólogatott, asszisztált anyámnak. Igazán nem mondott, nem csinált semmit, csak asszisztált. Ez volt talán az összes hozzáállása az élethez, asszisztált neki.

Reggelre kiheverték, talán feldolgozták, vagy megpróbálták elfogadni, hogy a kislányuk, a Kicsi már nem az övék, nem azt csinálja, amit mondanak neki, sőt önállóan, tőlük függetlenül, és nagyobb részt már nélkülük éli az életét. Van, hogy rossz döntéseket hoz, megégeti magát, vagy konkrétan nagyon elbassza. Pénzt keres, amit úgy oszt be, ahogyan tud, nincs már az, hogy ameddig az én kenyeremet eszed. Fizeti a lakbért, vesz magának ennivalót. Előfordul, hogy hülyeséget vesz és koplal. Meg kell tanulnia. Ja és már nem szűz. Tragédia, de ez van.

Anyámmal valahogy soha nem tudtam beszélni a titkaimról, vágyaimról, tudom, ez nem esik neki jól, úgy érzi, kizárom. Sosem volt a barátnőm. Anyám az anyám volt. Szeretem.

Tisztelem, amiért és ahogy felnevelt. Ölni tudnék érte, és ez nem száz százalékos giccs. Azt hiszem, tényleg tudnék. Verekedni mindenképpen. Gyerekként, emlékszem, többször próbáltam beszélgetni vele, elmondani ezt-azt, amit akkor el kellett volna mindenképpen, de valahogy nem figyelt oda. Nem figyelt rám. Én akartam volna, de ő vagy apám miatt bosszankodott, vagy Editre figyelt, rám nem, és nem egyszer. Ez egy darabig fáj, aztán már nem akartam neki mondani semmit, még akkor sem, ha kérdezett.

[utoljára mondom]

Céges bulink van. Sok pezsgő fogyott, a hangfalakból bömböl a mindegy mi, csak jó hangos legyen. A pultot támasztom, mellettem a főnököm. Sokáig nem szólunk egymáshoz, már mindketten hangulatban vagyunk, aztán váratlanul egy komoly kérdést szögeznek neki. Te, Zoli, nem gondolod, hogy az élet egy nagy szopás? Nem lepődik meg, kicsit sem, csak felröhög, majd visszakerdez, hogy na mi van, Kiscsikó, ki szopat? Kortyol egyet a poharából, és azzal folytatja, az élet valóban egy nagy szopás, csak az nem mindegy, hogy a fark melyik végén állsz. Ezen mélyen elgondolkodom. Megcsörren a telefon. Háló, itt valaki, szólok bele. Csau, mit csinálsz most, kérdezi Pít. Iszok! Hol? Bent a cégnél, Zoli születésnapját ünnepeljük. Érted megyek! Gyere! Így.

Értem jön, hazavisz, hozzám.

Amikor felébredünk, mi a program mára, kérdezi, miközben a hátamhoz kucorodik és átölel. Tizenegyre a tesómékhöz megyek. Megígértem a keresztlányomnak, hogy elviszem moziba. Megnézzük a *Harry Pottert*. Már megrendeltem a jegyet, egy órával előtte át kell venni, válaszolom. Felül az ágyban, elviszlek, mondja. Mindjárt tíz, elrohanok zuhanyozni. Amikor visszamegyek a szobába, kicsit még odabújok hozzá. Azt mondja, rosszul érzi magát. Elég savanyú a képe. Mit érzel, fáj a fejed, hányingered van, kérdezem. Talán ebben a sorrendben, válaszolja. Fájdalomcsillapítót viszek neki és vizet. Beveszi a tablettát, de egyre rosszabbul néz ki, kezdek megijedni. Ő nyugtatni próbál, hogy igen, vacakul van, de mindjárt jobban lesz. Zavarodottan rohangel a szobában. Most mit csináljak? Nyissak ablakot? Vagy borogatást kéne? Végül simogatni kezdem a fejét. Már

azon gondolkodom, hogy kihívom az ügyeletet, de nem engedi. Megkér, hogy inkább menjek ki, hagyjam kicsit békén.

Átmegyek a szomszéd szobába, azzal, hogy szóljon, ha rosszabbul van. Nyitva hagyom az ajtót.

Nemsokára Virág telefonál. Ott áll mozira készen, én meg sehol. A filmet lekéstük, szégyellem magam, de megígérem, a következőre már odaérünk, jegy is lesz rá, megyek, amint tudok, mondom neki, de nagyon csalódott, annyira várta ezt a filmet. Valahogy csak kiengesztelem, dupla adag pattogatott kukorica, kóla, csoki, mittudomén.

Ez meg itt a másik szobában folyton bocsánatot kér, hogy elcseszte a programunkat, elalszom. Amikor az ágy szélére ül, megérezem, megsimogatja az arcom, felnézek, sokkal jobb színben van, megölel. Készülj, gyorsan elviszlek, súgja, még elértek az utolsó előadást.

Út közben alig beszélünk, úgy teszünk, mint akik nem most találkoznak utoljára.

Saját magát tudja az ember a legjobban megszopatni.

Amúgy meg szarok a hazugságokra. Szarok a megcsalókra és a megcsaltakra. Szarok a személyeskedőkre. Szarok a hízelkedőkre. Szarok dicsekvőkre. Szarok a szépelgőkre, a lila kékharisnyákra, a vidéki irodalomtanárnőkre, a védekezés helyett támadó feministákra, de még a cowboyokra is. Szarok a megsértőkre. Szarok megsértődőkre. Szarok a na majd én jól megmondomokra. Szarok a lányregényekre. Szarok a csicskákra, és szarok a köcsögökre. Szarok a rózsaszínű ködre, és szarok a maradék hetven százalékra. Szarok a szőke hercegre és az egész királyi udvarra, udvaroncokkal együtt. Még a szart is leszárom.

És imádom Keith Jarrett 75-ös kölni koncertjét.

[de aranyos ez a cica]

Arinak most lesz a születésnapja. Először arra gondoltam, hogy írok egy limeriket. Megúsós lenne, két sor, pikáns, mint amilyen ő, és mint amilyennek egy limeriknek lenni kell. Aztán nem tudom, miért pont ez, de eszembe jut az egyik barátnőm, ahogy éppen azt mondja, hogy a húga nem egy nyitott könyv, hanem két nyitott láb. Idióta vagyok, ilyet nem írhatok le, mi köze a barátnőm hűgához, semmi. Sör, szigorúan Dreher Unicummal, meg beszélgetések. *Szeretjük őket teljes megértés nélkül*, ez nem az előbb említett párosra vonatkozik, vonatkozhatna, hanem egy filmből idézet. Néhány napja láttam, valami folyó van a címében, és Robert Redford rendezte, még mindig nagyon jó pasi, a film szar. A mondat az utolsó percekben hangzik el, jellemző. Kisváros, kis templom, és a szószéken a pap arról prédikál, hogy mindenkinek az életében van olyan, amikor egy szerette segítségére szorul. Készek vagyunk segíteni neki, de nem tudjuk, hogyan tudnánk, melyik részt adjuk magunkból. Vagy amit adni tudunk, arra nem tart igényt. Így van az, hogy azokkal, akikkel együtt vagyunk, kitérnek előlünk, és mi mégis szeretjük őket. Szeretjük teljes megértés nélkül is. Valami ilyesmi volt a lényeg, mondom, hogy szar film, de ez a *teljes megértés nélkül* valamiért beragadt nálam.

Valaki vagy tetszik, vagy nem. Elsőre. Szándékosan nem, hogy szimpatikus-e, és nem a külső a döntő. Primitív szűrő talán, de két lehetőség van, és ezek alapján pecsételődnek meg viszonyaim, akár egy életre. Mindenki belekerül egy fiókba, ha csak szét nem rúgja, ott marad.

Aztán rádöbbenek, hogy kevesen vannak olyanok, akikkel szemben nincsenek fenntartásaim. Többéves és gyerekkori barátságokat veszek sorra, senki. Végül a kevesen vannak, egyetlen egy. Fura. Nem ismerem régóta, meg annyira, de mintha mégis. Néha megölelem. Szerintem szereti. Teljes megértés nélkül.

[Gouranga]

Úgy jó anyámnál lenni, ha csak ketten vagyunk. Ilyenkor visszafoglalom a szobámat, ott van a tévé, későn fekszem, sokáig nézem. Most már anyám lakik benne, de amikor otthon vagyok, kicsit megint az enyém. Várom, hogy reggel benyisson hozzám, és azt mondja, nem akarsz felkelni, már dél van. Előjön az érzés is, hogy elhiszem neki, mindig elhittem, megnézem az órát, kilenc vagy legfeljebb tíz, de nincs mit tenni, már felébredtem. Ez egy kedves szemétség, azt hiszem.

Kimegyek a konyhába, kész van a kávé, lágytojást csinál nekem, ami tojásrántotta, de szigorúan hígosan, és egy kancsó tea is gőzölög az asztalon. Megreggelizek, aztán visszamegyek a szobámba, bekapcsolom a tévét, mesét nézek. Ha szerencsém és hétvége van, elcsípek egy Frédibénit vagy Csörikét, újra gyerek vagyok, ha ez csak illúzió is.

Be van durranva a mellem, fáj, meg fog jönni. Kimegyünk a temetőbe, megcsináljuk apám sírját. Temetés lesz, rendbe kell tenni, rendnek kell lenni. A temetésre nem megyek el, emiatt szégyellem magam, ismertem. Mindenki ismer mindenkit, de ez más. A srác a nővéremmel járt egy osztályba, sokat járkáltak Edit után a barátaival. Tizenhat éves korától betegeskedett, hol jobban, hol rosszabbul, most már sehogy sincs. Mikor kicsi voltam, jó néhányszor kivitt a biciklijén a Tiszára. Szép fiú volt, én erre akarok emlékezni.

Belejövök a kápirgálásba, otthon kitakarítom a kapu előtt az árkot is, a szomszédok észreveszik, hogy itthon vagyok, hogy vagy, köszönöm jól, örülnek, hogy látnak, néhány figyelmes szó, a virágos kerttel folytatom a ház előtt, majd az udvart, elfáradok.

Anyám főz, én eszem, mindennek jobb íze van. Egyfolytában beszél hozzám.

Nincs mondanivalóm, nem mondok semmit, semmit, ismétletgeti magában a velem szemben ülő nő, miközben mereven maga elé bámul. Szőrrel bélelt télikabátot visel a harminc fokban, kapucni van a fején, de nem tűnik igénytelennek. Egy hajtincset vesz az ajkai közé, majd ki onnét, be-ki, be-ki, és közben nincs mondanivalóm, nem mondok semmit, semmit, mantrázza. Ez egy szép nő, vagy szép volt valamikor. Most már csak fáradt. Nagyon öreg a szeme.

Mi is a szépség, ezen gondolkodom. Talán az erek, ahogy kidüllednek a kezeden, szép.